
Mat-1.3621 Tilastollinen päättely**10. harjoitukset / Tehtävät****Aiheet: Asymptoottinen teoria****Avainsanat:**

Asymptoottinen varianssi, Delta-menetelmä, Derivaatta, Estimaattori, Estimointi, Harhattomuus, Havainto, Havaintoarvo, Otos, Osamäärätesti, Parametri, Satunnaismuuttuja, Varianssi, Tarkentuvuus

---

Tehtävä 10.1.

Olkoon

$$X_1, X_2, X_3, \dots$$

riippumattomien ja samaa normaalijakaumaa $N(\mu, 1)$ noudattavien satunnaismuuttujien jono.

Todista, että aritmeettiset keskiarvot

$$\bar{X}_n = \frac{1}{n} \sum_{i=1}^n X_i, n = 1, 2, 3, \dots$$

muodostavat tarkentuvan jonon estimaattoreita parametrille μ .

Tehtävä 10.2.

Olkoon

$$X_1, X_2, X_3, \dots$$

riippumattomien ja samaa normaalijakaumaa $N(\mu, \sigma^2)$ noudattavien satunnaismuuttujien jono. Olkoon

$$\bar{X}_n = \frac{1}{n} \sum_{i=1}^n X_i$$

satunnaismuuttujien $X_1, X_2, \dots, X_n$ aritmeettinen keskiarvo.

- Johda parametrin μ estimaattorin $\bar{X}_n$ varianssin raja-arvo ja asymptoottinen varianssi kun $n \rightarrow \infty$.
- Johda parametrin $1/\mu$ estimaattorin $1/\bar{X}_n$ varianssin raja-arvo ja asymptoottinen varianssi kun $n \rightarrow \infty$.